

ผนวก ก.

สรุปสาระสำคัญ

พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม 107 ตอนที่ 161 วันที่ 1 ก.ย. 2533)

หลักการ

สร้างหลักประกันให้แก่ลูกจ้างและบุคคลอื่น โดยจัดตั้งกองทุนประกันสังคม เพื่อให้การสงเคราะห์แก่ลูกจ้างและบุคคลอื่น ซึ่งประสบอันตราย เจ็บป่วย ทูพพลภาพ หรือตาย อันมิใช่เนื่องจากการทำงาน รวมทั้งกรณีคลอดบุตร กรณีสงเคราะห์บุตร กรณีชราภาพ และสำหรับกรณีว่างงานซึ่งเป็นหลักประกันเฉพาะลูกจ้าง

สาระสำคัญ

1. วันใช้บังคับ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใช้ราชกิจจานุเบกษา (วันที่ 2 ก.ย. 2533) ยกเว้นบทบัญญัติหมวด 2 ของลักษณะ 2 ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเวลา 180 วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (พ้น 28 ก.พ. 2534) ดังนั้นจะเริ่มเก็บเงินสมทบครั้งแรก โดยใช้ฐานค่าจ้างเดือน มี.ค. 34 กำหนดใน 15 เม.ย. 34

2. ขอบเขตการใช้บังคับ ใช้บังคับแก่ผู้มีฐานะเป็นนายจ้างและลูกจ้างในทุกประเภทกิจการและในทุกท้องที่ทั่วราชอาณาจักร ซึ่งนายจ้างตามพระราชบัญญัตินี้หมายความรวมถึง ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำงานแทนนายจ้างในกรณีที่นายจ้างเป็นนิติบุคคล และผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้มีอำนาจกระทำการแทนด้วย แต่ไม่ใช้บังคับแก่

- (1) ข้าราชการและลูกจ้างประจำส่วนราชการกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น แต่ไม่ยกเว้นการใช้บังคับแก่ลูกจ้างชั่วคราว
- (2) ลูกจ้างของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ
- (3) ลูกจ้างของนายจ้างที่มีสำนักงานในประเทศ และประจำทำงานในต่างประเทศ
- (4) ครู หรือครูใหญ่ของโรงเรียนเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน

- (5) นักเรียน นักเรียนพยาบาล นิสิตหรือนักศึกษาหรือแพทย์ฝึกหัด ซึ่งเป็นลูกจ้างของโรงเรียน มหาวิทยาลัย หรือโรงพยาบาล
- (6) กิจการหรือลูกจ้างอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

3. ขนาดของกิจการที่อยู่ในข่ายบังคับ ในปีแรกให้ใช้บังคับแก่กิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 20 คนขึ้นไป และเมื่อพ้น 3 ปีแล้ว จะใช้บังคับคลุมถึงกิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป

4. การบริหาร

4.1 ให้มีคณะกรรมการประกันสังคมซึ่งเป็นองค์การไตรภาคี ประกอบด้วย ฝ่ายรัฐบาล ฝ่ายนายจ้าง และฝ่ายลูกจ้าง ในสัดส่วนที่เท่ากัน 5 : 5 : 5 และมีผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกิน 5 คน เป็นที่ปรึกษาโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้แต่งตั้ง คณะกรรมการนี้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการวางนโยบายและมาตรการในการประกันสังคม และอื่น ๆ

4.2 ให้มีคณะกรรมการแพทย์ซึ่งรัฐบาลแต่งตั้ง โดยมีอำนาจหน้าที่ในการเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการทางการแพทย์ การกำหนดหลักเกณฑ์และอัตราสำหรับประโยชน์ทดแทนในการรับบริการทางการแพทย์ของผู้ประกันตน

4.3 ให้คณะกรรมการอุทธรณ์ ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งประกอบด้วย ประธานกรรมการหนึ่งคน และกรรมการซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางกฎหมายทางการแพทย์ ทางระบบงานประกันสังคม และทางแรงงาน ผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายลูกจ้างฝ่ายละสามคน และให้ผู้แทนสำนักงานเป็นกรรมการ และเลขานุการซึ่งทั้งคณะรวมกันไม่เกินสิบสามคน คณะกรรมการนี้มีอำนาจหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ที่ยื่นตามมาตรา 65 คำวินิจฉัยของคณะกรรมการอุทธรณ์นั้น ถ้าผู้อุทธรณ์ไม่พอใจให้มีสิทธินำคดีไปสู่ศาลแรงงานภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับคำวินิจฉัย

4.4 ให้จัดตั้งสำนักงานประกันสังคมขึ้นในกระทรวงมหาดไทย มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการจัดเก็บเงินสมทบกองทุน และจ่ายประโยชน์ทดแทนแก่ผู้ประกันตน ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการที่ตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ การรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประกันสังคมเลขานุการซึ่งทั้งคณะรวมกันไม่เกินสิบสามคน คณะกรรมการนี้มีอำนาจที่พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ที่ยื่นตามทะเบียนนายจ้าง และผู้ประกันตนซึ่งส่งเงินสมทบกองทุน และอื่น ๆ ที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน

5. กองทุนประกันสังคม

5.1 ให้จัดตั้งกองทุนประกันสังคมขึ้นในสำนักงานประกันสังคม เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายให้ผู้ประกันตนได้รับประโยชน์ทดแทนตามพระราชบัญญัตินี้ และเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารของสำนักงาน

5.2 กองทุนฯ ประกอบด้วย

- (1) เงินสมทบจากรัฐบาล นายจ้าง และผู้ประกันตนตามมาตรา 46
- (2) เงินเพิ่มที่เรียกเก็บจากนายจ้างกรณีผิคนัดไม่นำส่งเงินสมทบ หรือส่งไม่ครบจำนวนภายในเวลาที่กำหนดตาม มาตรา 49
- (3) ผลประโยชน์ของกองทุน ซึ่งมาตรา 26 ให้คณะกรรมการประกันสังคมเป็นผู้ออกระเบียบกำหนดวิธีการจัดหาผลประโยชน์ ทั้งนี้ โดยความเห็นของกระทรวงการคลัง
- (4) เงินค่าธรรมเนียมนครณินายจ้างขอรับใบแทนหนังสือสำคัญแสดงการขึ้นทะเบียนประกันสังคม และผู้ประกันตนขอรับใบแทนบัตรประกันสังคม เนื่องจากเอกสารดังกล่าวสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุด ตามมาตรา 45
- (5) เงินบริจาคหรือเงินอุดหนุน
- (6) เงินเหลือจากการยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของนายจ้างกรณีไม่นำส่ง หรือส่งเงินสมทบไม่ครบจำนวนหลังหักค่าใช้จ่าย และชำระเงินสมทบ และเงินเพิ่มที่ค้างชำระแล้ว นายจ้างไม่เรียกเอาเงินคืนภายใน 5 ปี ซึ่งมาตรา 50 บัญญัติให้ตกเป็นของกองทุน
- (7) เงินอุดหนุน หรือเงินทดลองราชการที่รัฐบาล จ่ายให้กรณีเงินกองทุนมีไม่พอจ่ายประโยชน์ทดแทน และค่าใช้จ่ายในการบริหารของสำนักงาน ตามมาตรา 24 วรรคสาม
- (8) เงินค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบผู้กระทำความผิดตามมาตรา

102

- (9) รายได้อื่น

5.3 เงินกองทุนดังกล่าวให้เป็นของสำนักงานประกันสังคมและไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

6. การสำรวจการประกันสังคม ให้ตราพระราชกฤษฎีกา หากประสงค์จะสำรวจ ปัญหาข้อมูลด้านแรงงาน เพื่อประโยชน์แก่การดำเนินการประกันสังคม และเมื่อตราพระราชกฤษฎีกาแล้วจะมีการส่งแบบสำรวจให้นายจ้างกรอกแบบสำรวจ

7. การเป็นผู้ประกันตน มี 2 ประเภทคือ

- (1) ผู้ประกันตนโดยบังคับ คือ ลูกจ้าง
- (2) ผู้ประกันตนโดยสมัครใจ คือ ผู้ประกอบอาชีพส่วนตัว ได้แก่ เกษตรกร ผู้ไม่ได้ทำงานในฐานะลูกจ้างหรือบรรดา ศส.ทั้งหลาย ซึ่งจะดำเนินการประกันส่วนนี้ภายใน 4 ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ซึ่งหลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินสมทบประเภทของประโยชน์ทดแทน ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนของผู้ประกันตน โดยสมัครใจนี้ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

8. การขึ้นทะเบียนประกันสังคม ให้นายจ้างยื่นแบบรายการแสดงรายชื่อผู้ประกันตน อัตราค่าจ้าง และข้อความอื่น ตามแบบที่เลขาธิการกำหนดต่อสำนักงานภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ลูกจ้างเป็นผู้ประกันตน และให้สำนักงานออกหนังสือสำคัญแสดงการขึ้นทะเบียนประกันสังคมให้แก่ นายจ้าง และออกบัตรประกันสังคมให้แก่ลูกจ้าง

ถ้า นายจ้าง ไม่ยื่นแบบรายการหรือยื่นแบบรายการแล้ว แต่ไม่มีชื่อลูกจ้างบางคน ซึ่งเป็นผู้ประกันตนให้สำนักงานมีอำนาจบันทึกรายละเอียดในแบบรายการได้เอง โดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้องแล้วออกหนังสือสำคัญการขึ้นทะเบียนประกันสังคมให้แก่ลูกจ้าง หรือออกแบบประกันสังคมให้แก่ลูกจ้าง

9. ความสิ้นสุดการเป็นผู้ประกันตนโดยบังคับ เมื่อ

- (1) ตาย
- (2) สิ้นสภาพการเป็นลูกจ้าง

ในกรณีผู้สิ้นสุดการเป็นผู้ประกันตนได้ส่งเงินสมทบครบตามเงื่อนไขเวลาที่จะก่อให้เกิดสิทธิประโยชน์ทดแทนตามบทบัญญัติลักษณะ 3 แล้ว ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทน ในการบริการทางการแพทย์อีก 6 เดือน นับจากวันสิ้นสภาพการเป็นลูกจ้าง

10. การเป็นผู้ประกันตนโดยสมัครใจ หลังจากสิ้นสุดการเป็นผู้ประกันตนโดยบังคับ ในกรณีที่ลูกจ้างเคยเป็นผู้ประกันตนมาแล้ว และต่อมากลายเป็นผู้ประกันตนสิ้นสุดลง เพราะสิ้นสภาพการเป็นลูกจ้างตามข้อ 9 (2) ถ้าผู้นั้นยังประสงค์จะเป็นผู้ประกันตนต่อไป เพื่อรักษาสถานภาพการได้รับประโยชน์ทดแทนเต็มสิทธิที่กฎหมายกำหนดให้แสดงความจำนงต่อสำนักงาน พร้อมทั้งนำบัตรประกันสังคมมาให้สำนักงานบันทึกการเป็นผู้ประกันตนโดยสมัครใจด้วย นับแต่วันที่ผู้ประกันตนตามข้อนี้ผู้ประกันตนต้องจ่ายเงินสมทบ 2 เท่าของจำนวนเงินสมทบเดิมที่เคยส่งโดยรัฐบาลออกเงินสมทบอีก 1 เท่า ความเป็นผู้ประกันตนโดยสมัครใจนี้จะสิ้นสุดลง เมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ได้เป็นผู้ประกันตนโดยกฎหมายบังคับอีก คือ ได้รับการจ้างทำงานในฐานะลูกจ้างอีก
- (3) ลาออกจากความเป็นผู้ประกันตนโดยการแสดงความจำนงต่อสำนักงาน

11. เงินสมทบ

11.1 การออกเงินสมทบ ให้รัฐบาล นายจ้าง และลูกจ้างผู้ประกันตนออกฝ่ายละเท่า ๆ กัน ตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ไม่เกินบัญชีท้ายพระราชบัญญัติ ซึ่งกำหนดดังนี้

- (1) ไม่เกินฝ่ายละ 15% ของค่าจ้างของผู้ประกันตนสำหรับการตาย ประโยชน์ทดแทนกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย ทุพพลภาพ ตาย และคลอดบุตร
- (2) ไม่เกินฝ่ายละ 3% ของค่าจ้างของผู้ประกันตน สำหรับการจ่าย ประโยชน์ทดแทนกรณีสงเคราะห์บุตรและชราภาพ
- (3) ไม่เกินฝ่ายละ 5% ของค่าจ้างของผู้ประกันตน สำหรับการจ่าย ประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงาน

11.2 การนำส่งเงินสมทบ ให้นายจ้างหักค่าจ้างของผู้ประกันตนทุกครั้งที่มี การจ่ายค่าจ้าง ส่งเป็นเงินสมทบส่วนของผู้ประกันตน และนำเงินสมทบของนายจ้าง ส่งแก่ สำนักงานภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป พร้อมทั้งยื่นรายการแสดงการส่งเงินสมทบตาม ที่เลขานุการกำหนด ในกรณีจำเป็นไม่อาจส่งเงินสมทบและยื่นรายการ ได้ทันกำหนด นายจ้างยื่น คำร้องต่อเลขานุการขอขยายเวลาได้ถ้าเลขานุการสั่งขยายเวลาให้ก็ไม่เป็นเหตุให้ลดหรืองดการ จ่ายเงินเพิ่ม ซึ่งนายจ้างมีหน้าที่ต้องจ่ายตามข้อ 11.3

11.3 การผัดนัดส่งเงินสมทบ มีสภาพบังคับ 2 ประการ คือ

- (1) ถ้านายจ้างไม่ส่งเงินสมทบหรือนำส่งไม่ครบจำนวนภายในเวลาที่ กำหนด นายจ้างต้องจ่ายเงินเพิ่มในอัตราร้อยละ 2 ต่อเดือนของ จำนวนเงินสมทบที่ยังมิได้นำส่ง หรือของจำนวนเงินสมทบที่ยัง ขาดอยู่นับแต่วันที่ต้องนำส่งเงินสมทบ แต่ถ้านายจ้างไม่ได้หักค่า จ้างของผู้ประกันตนเพื่อส่งเงินสมทบหรือหักไว้ไม่ครบจำนวน นายจ้างต้องรับผิดชอบใช้เงินที่ต้องส่งเงินสมทบในส่วนของผู้ ประกันตนเต็มจำนวน และต้องจ่ายเงินเพิ่มในอัตราข้างต้นด้วย ซึ่งในกรณีนี้ สิทธิที่ผู้ประกันตนพึงได้รับยังคงอยู่เสมือนหนึ่งว่าผู้ ประกันตนได้ส่งเงินสมทบ
- (2) ถ้าไม่นำส่งเงินสมทบ และหรือเงินเพิ่มหรือนำส่งไม่ครบจำนวน ให้เลขานุการมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือยึดทรัพย์สินของนาย

จ้างมาขายทอดตลาด เพื่อนำเงินส่งเข้ากองทุนตามจำนวนเงินสมทบและหรือเงินเพิ่มที่ค้างชำระได้

11.4 ความรับผิดชอบของบุคคลภายนอกในการจ่ายเงินสมทบ ได้กำหนดไว้ในกรณีที่มีการรับเหมาช่วง โดยกรณีที่นายจ้างเป็นผู้รับเหมาช่วง ให้ผู้รับเหมาช่วงถัดขึ้นไป หากมีตลอดสายจนถึงผู้รับเหมาขั้นต้นร่วมรับผิดชอบกับผู้รับเหมาช่วงซึ่งเป็นนายจ้างในหนี้เงินสมทบ ซึ่งนายจ้างมีหน้าที่ต้องจ่ายตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

11.5 หนี้เงินสมทบและเงินเพิ่มเป็นหนี้บุริมสิทธิ หนี้ที่เกิดจากการไม่ชำระเงินสมทบและหรือเงินเพิ่มให้สำนักงานประกันสังคมมีบุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินทั้งหมดของนายจ้าง ซึ่งเป็นลูกหนี้ในลำดับเดียวกับบุริมสิทธิในมูลค่าภาษีอากรตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

11.6 สิทธิพิเศษทางภาษีอากร

- (1) เงินส่วนสมทบของผู้ประกันตน ผู้ประกันตนมาหักลดหย่อนในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้เท่าจำนวนที่จ่ายจริงตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 27)
- (2) เงินประโยชน์ทดแทนที่ผู้ประกันตนได้รับให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องประเมินภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สำหรับเงินส่วนสมทบของนายจ้างนั้น ในทางปฏิบัตินายจ้างนำไปหักเป็นค่าใช้จ่ายตามประมวลรัษฎากร ได้อยู่แล้ว พระราชบัญญัติจึงไม่จำเป็นต้องเขียนรองรับไว้อีก

12. ประโยชน์ทดแทน มี 7 ประเภท คือ

- 12.1 ประโยชน์ทดแทนกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน
- 12.2 ประโยชน์ทดแทนกรณีคลอดบุตร
- 12.3 ประโยชน์ทดแทนกรณีทุพพลภาพอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน
- 12.4 ประโยชน์ทดแทนกรณีตายอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน
- 12.5 ประโยชน์ทดแทนกรณีสงเคราะห์บุตร
- 12.6 ประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ
- 12.7 ประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงาน

โดยลำดับที่ 12.1 - 12.4 จะดำเนินการในปีแรกที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

โดยลำดับที่ 12.5 - 12.6 จะดำเนินการภายใน 6 ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

โดยลำดับที่ 12.7 จะดำเนินการเมื่อใดให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

12.1 ประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องจากการทำงานระยะเวลา 15 เดือน ก่อนวันรับบริการทางการแพทย์ ดังนี้

- (1) จ่ายเป็นค่าบริการทางการแพทย์ตามหลักเกณฑ์ และอัตราที่คณะกรรมการการแพทย์กำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประกันสังคม ตามมาตรา 64 วรรคหนึ่ง
- (2) จ่ายเป็นเงินสมทบทดแทนการขาดรายได้ ในกรณีผู้ประกันตนหยุดงานเพื่อการรักษาพยาบาลตามคำสั่งแพทย์ในอัตราร้อยละ 50 ของค่าจ้างรายวัน โดยเฉลี่ยตามระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งสูงสุดไม่เกิน 365 วัน สำหรับผู้เจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรัง

12.2 ประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตร สำหรับตนเองหรือหญิงคู่สมรสของผู้ประกันตนซึ่งจ่ายให้เมื่อผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 210 วัน ภายในระยะเวลา 15 เดือนก่อนวันรับบริการทางการแพทย์ สำหรับคลอดบุตรไม่เกิน 2 ครั้ง

- (1) จ่ายเป็นค่าบริการทางการแพทย์ตามหลักเกณฑ์ และอัตราที่คณะกรรมการการแพทย์กำหนด โดยความเห็นชอบคณะกรรมการประกันสังคมตามมาตรา 66 วรรคหนึ่ง
- (2) จ่ายเป็นเงินทดแทนการขาดรายได้ในกรณีที่ผู้ประกันตนหญิงต้องหยุดงาน เพื่อการคลอดบุตรในอัตราร้อยละ 50 ของค่าจ้างรายวัน โดยเฉลี่ยตามระยะเวลาไม่เกิน 60 วัน

อนึ่ง สิทธิในการรับเงินทดแทนการขาดรายได้ตามข้อ 12.1 และ 12.2 นี้ หากผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับค่าจ้างจากนายจ้างในระหว่างหยุดงานตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน หรือตามระเบียบข้อบังคับ ข้อตกลง เกี่ยวกับสภาพการจ้างงานผู้ประกันตนจะไม่มีสิทธิได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ตามพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าสิทธิได้รับค่าจ้างนั้นจะสิ้นสุดลงจึงจะมีสิทธิได้รับเงินทดแทนดังกล่าวแต่ระยะเวลาที่คงเหลือ และถ้าเงินค่าจ้างที่ได้รับจากนายจ้างน้อยกว่าเงินทดแทนการขาดรายได้ตามพระราชบัญญัตินี้ก็ให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับเงินทดแทนจากกองทุนประกันสังคมในส่วนที่ขาดด้วย

12.3 ประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพจากการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย อันมิใช่เนื่องจากการทำงาน ซึ่งจ่ายให้เมื่อผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 90 วัน ภายในระยะเวลา 15 เดือนก่อนทุพพลภาพ ดังนี้

- (1) จ่ายเป็นค่าบริการทางการแพทย์ตามหลักเกณฑ์ และอัตราที่คณะกรรมการแพทย์กำหนด โดยความเห็นชอบคณะกรรมการประกันสังคม
- (2) จ่ายเงินทดแทนการขาดรายได้เนื่องจากทุพพลภาพต่อจากการได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้กรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยตามข้อ 12.1 (2) ในอัตราร้อยละ 50 ของค่าจ้างรายวันโดยเฉลี่ยต่อไปอีก 15 ปี แต่ถ้าผู้ประกันตนได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพทางร่างกายหรือจิตใจมีสภาพดีแล้วเลขาธิการสำนักงานมีอำนาจสั่งลดเงินทดแทนการขาดรายได้นี้ได้ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการแพทย์กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประกันสังคม

12.4 ประโยชน์ทดแทนในกรณีตายโดยมิใช่ประสบอันตราย หรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน จ่ายให้แก่บุคคลตามที่กฎหมายกำหนดเป็นค่าศพจำนวน 100 เท่า ของอัตราสูงสุดของค่าจ้างขั้นต่ำรายวันตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน

12.5 ประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตร ซึ่งจ่ายให้เมื่อผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี และให้ได้รับสงเคราะห์ในจำนวนบุตรไม่เกิน 2 คน ดังนี้

- (1) ค่าสงเคราะห์ความเป็นอยู่ของบุตร
- (2) ค่าเล่าเรียนบุตร
- (3) ค่ารักษาพยาบาล
- (4) ค่าสงเคราะห์อื่นที่จำเป็น

12.6 ประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพ ซึ่งจ่ายให้เมื่อผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 15 ปี โดยระยะเวลาการจ่ายไม่จำเป็นต้องต่อเนื่องกันและผู้ประกันตนต้องมีอายุครบ 55 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ซึ่งจะจ่ายเป็นเบี้ยเลี้ยงชีพให้โดยคำนวณตามส่วนแห่งจำนวน และระยะเวลาการส่งเงินสมทบตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง

12.7 ประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงาน ซึ่งจ่ายให้เมื่อผู้ประกันตนได้จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือน ภายในระยะเวลา 15 เดือนก่อนการว่างงาน และต้อง

เป็นผู้ที่อยู่ในเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดซึ่งจะจ่ายให้ตั้งแต่วันที่ 8 นับแต่วันว่างงานจากการทำ
งานกับนายจ้างรายสุดท้ายตามหลักเกณฑ์และอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

13. การยกเว้นการจ่ายเงินสมทบกรณีนายจ้างจัดสวัสดิการให้ ถ้านายจ้างจัด
สวัสดิการเกี่ยวกับประโยชน์ทดแทนประเภทหนึ่งประเภทใดไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้
บังคับให้แก่ลูกจ้างที่ทำงานก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้าสวัสดิการนั้นให้อัตราที่
สูงกว่าประโยชน์ทดแทนตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายจ้างและลูกจ้างนั้นได้รับการยกเว้น ไม่
ต้องจ่ายเงินสมทบครบเท่าที่ยังจัดสวัสดิการให้อยู่

14. การรับบริการทางการแพทย์ ผู้ประกันตนหรือหญิงคู่สมรสของผู้ประกันตน
ต้องรับบริการจากสถานพยาบาลที่มีรายชื่อและอยู่ในเขตท้องที่ที่เลขานุการกำหนดและ
ประกาศในราชกิจจานุเบกษาถ้าไปรับบริการจากสถานพยาบาลอื่นที่มีได้กำหนดไว้ ก็ให้มี
สิทธิได้รับเงินทดแทนค่าบริการทางการแพทย์ที่ต้องจ่ายให้แก่สถานพยาบาลอื่นนั้นตาม
จำนวนที่สำนักงานกำหนด

15. การส่งลดประโยชน์ทดแทน ถ้าผู้ประกันตนหรือหญิงคู่สมรสของผู้ประกันตน
ไปรับบริการทางการแพทย์จากสถานพยาบาลแล้วละเลยหรือไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำ หรือคำ
สั่งสอนของแพทย์โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เลขานุการหรือผู้ซึ่งเลขานุการ มอบหมายจะ
ส่งลดประโยชน์ทดแทนได้

16. การตัดสิทธิรับประโยชน์ทดแทน ถ้าการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยหรือการ
ตายเกิดขึ้นเพราะเหตุที่ผู้ประกันตน หรือผู้มีสิทธิได้รับค่าทำศพกรณีผู้ประกันตนตาย จงใจ
ก่อให้เกิดขึ้น หรือยินยอมให้ผู้อื่นก่อให้เกิดขึ้น ผู้ประกันตนหรือผู้มีสิทธิได้รับค่าทำศพจะ
ไม่มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทน

17. การอุทธรณ์ นายจ้างผู้ประกันตนหรือบุคคลอื่นใด ซึ่งได้รับคำสั่งของ
เลขานุการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งสั่งการตามพระราชบัญญัตินี้แล้วไม่พอใจในคำสั่งนั้นให้
อุทธรณ์เป็นหนังสือต่อคณะกรรมการอุทธรณ์ซึ่งเป็นองค์กร ไตรภาคี โดยรัฐมนตรีแต่งตั้งได้
ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

ถ้าผู้อุทธรณ์ไม่พอใจคำวินิจฉัยของคณะกรรมการอุทธรณ์ให้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อศาลแรงงานภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยถ้าไม่นำคดีไปสู่ศาลภายในกำหนดให้คำวินิจฉัยของคณะกรรมการอุทธรณ์เป็นที่สุด

18. บทกำหนดโทษ ตามความเหมาะสมแก่ลักษณะการกระทำความผิด

19. การดำเนินคดีอาญาต่อผู้ฝ่าฝืน

19.1 ความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียว หรือความผิดที่มีโทษปรับโทษ จำคุกไม่เกิน 6 เดือน ให้ดำเนินคดีโดยการเปรียบเทียบปรับได้

19.2 ความผิดที่มีโทษปรับ หรือโทษจำคุกเกิน 6 เดือนต้องดำเนินคดีโดยการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษพนักงานสอบสวน